

Татарстан Республикасы
Өлмөт муниципаль районы
Тайсуган авыл жирлеге Советы

КАРАРЫ

19 май 2022 ел

№ 44

Өлмөт муниципаль районы Тайсуган
авыл жирлеге территориясендә жирлөү
эшен оештыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы, «Жирлөү һәм жирлөү эше
турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар
нигезендә, Өлмөт шәһәре прокуратурасының 2022 елның 15 февралендәге 02-
08-02/12-2022 номерлы протестын исәпкә алып

Тайсуган авыл Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Өлмөт муниципаль районы Тайсуган авыл жирлеге территориясендә
жирлөү эшен оештыру турында Нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Өлмөт муниципаль районы Тайсуган авыл жирлеге Советының 2009
елның 29 июлендәге 75 номерлы «Өлмөт муниципаль районы Тайсуган авыл
жирлеге территориясендә жирлөү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында» гы
карары үз көчен югалткан дип санарга.
3. Өлеге карарны Тайсуган авылы, Сәләхетдинов урамы, 366 йорт
территориясендә урнашкан махсус стендларда игълан итәргә, шулай ук
«Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында»
(PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре
Өлмөт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.
4. Өлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Өлеге карарның үтөлешен контрольдә авыл жирлеге башлыгына
йөкләргә.

Тайсуган
авыл жирлеге башлыгы

М.Ф.Мостафин

Өлмөт муниципаль районы
Тайсуган авыл жирлеге Советының
2022 елның 19 маендагы 44
номерлы карарына
1 нче кушымта

Өлмөт муниципаль районы
Тайсуган авыл жирлеге территориясендө
жирләү эшен оештыру турында нигезләмә

I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 ӨЛЕШ. ХОКУКЫЙ ЖАЙГА САЛУ ПРЕДМЕТЫ

1. Өлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендө жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндөгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба—8-ФЗ номерлы федераль закон) нигезендә эшләнде., СанПиН 2.1.3684-21, «Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, халыкны эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарын эксплуатацияләүгә, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактик) чаралар оештыру һәм үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары (алга таба – СанПин 2.1.3684-21), Татарстан Республикасы Өлмөт муниципаль районының Тайсуган авыл жирлеге Уставы белән Өлмөт муниципаль районының Тайсуган авыл жирлеге территориясендө, шул исәптән Өлмөт муниципаль районының Тайсуган авыл жирлеге территориясендө жирләү эшен оештыру белән бәйлә мөнәсәбәтләренә жайга сала:

- 1) зиратларның эшчәнлек тәртибен билгели;
- 2) жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели.

2. Өлмөт муниципаль районының Тайсуган авыл жирлегендө (алга таба - авыл жирлеге), Тайсуган авылындагы зират жирләү урыны булып тора. Мөрхүмнең ихтыяры белдерелмәгән очракта, гамәлләрне хәл итүгә хатыннары, якин туганнары (балалары, ата-аналар, уллыкка алынган балалары, туганнары, бертуган апалары, туганнары, оныклары, бабай, әбиләр), башка туганнары яки вафат булган затның законлы вәкиле, ә алар булмаганда мәетне күмүне үз өстенә алган башка затлар (яисә жирләү эше мөһәммәләре буенча махсуслаштырылган хезмәт башкара) хокукы.

Зират жирле үзидарә органы карамагында.

Авыл жирлеге территориясендө зиратларның эшчәнлегә гражданның тарафыннан мөстәкыйль рәвештә башкарыла.

3. Бу Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр жирләү һәм жирләү эше турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

2 ӨЛЕШ. ЖИРЛӘУ ЭШЕН ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

4. Жирлек территориясендө жирләү эшен оештыру Өлмөт муниципаль районының Тайсуган авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле

орган) тарафыннан башкарыла.

5. Жирлектә жирләү мәрхүмнең мәетен жирләү юлы белән башкарыла.

6. Жирлек территориясендә жирләү урыннары, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә, үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү өчен аларда төзелә торган зиратлар булган жир участкалары рәвешендә оештырыла.

7. Жирлек территориясендәге зиратлар ижтимагый булып санала.

8. Жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле орган:

1) 8-ФЗ номерлы федераль закон һәм САНПИН 2.1.3684 21 нигезендә зиратны урнаштыру өчен жир кишәрлеге бирә;

2) мәрхүмне зиратта жирләү өчен жир участогы бирә;

3) күмелгән урыннарны исәпкә алу (теркәү) кенәгәсендә исәпкә алу алып бара;

4) жирләү эшен оештыру мәсьәләләренә кагылышлы агымдагы документларны саклауны тәмин итә;

5) зиратны төзекләндерү һәм карап тоту эшләрен оештыра;

6) Россия Федерациясе законнары нигезендә жирләү эшен оештыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

7) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге нигезендә, Россия Федерациясе Пенсия фондының, Россия Федерациясе Социаль иминият фондының тиешле бүлекләре, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары белән килешенеп күрсәтелә торган хезмәтләрнең хакын раслый.

II БҮЛЕК. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕ ТӨРТИБЕ

3 ӨЛЕШ. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР ҺӘМ ЗИРАТЛАРНЫ ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАШТЫРУ

9. Зиратлар, санитар һәм экологик таләпләрне үтәп, күрсәтелгән максатларда бирелгән жир кишәрлекләрендә вәкаләтле орган тарафыннан оештырыла.

10. Зират территориясе түбәндәге зоналарны карап тотарга тиеш:

1) административ-хужалык зонасы.

Административ-хужалык зонасында хужалык ихтыяжлары өчен китерелгән су белән тутырылган су савыты, каберләрне карау өчен инвентарь, жәмәгать бәдрәфе каралган;

2) ритуаль зона.

Ритуаль зонада матәм һәм матәм йолалары уздыру өчен матәм павильоны урнаштырыла;

3) күмү урыннары.

Жирләү зонасы зиратның төп функциональ-территориаль зонасы булып тора, ул юл челтәре ватылган рәткә бүленгән территория һәм һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар.

Зират территориясе коймаланырга тиеш.

4 ӨЛЕШ. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕН ОЕШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

11. Зират территориясе жиһазландырылачак:

1) рәсми белдерүләрне, эш режимын, шулай ук башка кирәкле мәгълүматны урнаштыру өчен стенд;

2) 65 СанПиН 2.1.3684 21 пункты нигезендә жиһазланган каты коммуналь калдыкларны жыю өчен контейнер майданчыклары.

12. Зират май аеннын алып сентябрь аена кадәр көн саен 9дан 19 сәгатькә кадәр һәм октябрь аеннын апрельгә кадәр 9 дан 17 сәгатькә кадәр ачык.

13. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

14. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

1) жырләү урыннарын, һәйкәлләрне, истәлекле билгеләрне, кабер һәм мемориаль корылмаларны, зиратларны жимерү, юк итү, территорияне чүпләү;

2) яшел үсентеләрне жимерергә яки юк итәргә;

3) хайваннарны йөртәргә;

4) янғын куркынычсызлыгы таләпләрен бозарга;

5) балчык һәм ком чыгару, агач кисү;

6) өлеге Нигезләмәнең 16, 17 пунктларында күрсәтелгән автотранспорт чараларыннан тыш, автомобильләрдә, мотоциклларда, велосипедларда, мотороллерларда хәрәкәт итәргә;

7) ябылганнан соң зират территориясендә йөрү.

15. Зиратка килүчеләргә каберләренә карау өчен зиратта булган инвентарьдан бушлай файдалану мөмкинлеге бирелә.

16. Гәүдә белән табут ташый торган транспорт чарасы, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокукына ия.

17. Инвалидлар зират территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокукына ия.

18. Жырләү участогын төзекләндерү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөртү рөхсәт ителә.

5 ӨЛЕШ. КҮМҮ УРЫННАРЫН УРНАШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

19. Жырләү урыннары каберлекләр рәвешендә мәетне күмү өчен жир участогы бирү юлы белән оештырыла.

Каберне өзерләү һәм жир кишәрлегендә күмү хокукын раслаучы документ-вәкаләтле орган тарафыннан жырләү турында белешмә (нигезләмәнең 1 нче кушымтасы)тора.

20. Жырләү урыннары, законнар нигезендә билгеләнгән каберлекләренә өзерләү кагыйдәләрен һәм исәпкә алып урнаштырыла.

21. Жырләү өчен бирелә торган жир кишәрлегенең мөйданы 3 кв. м. артык түгел.

22. Жырләү турында мөрхүмнең ихтыярын үтәү «Жырләү һәм жирләү эше турында» 8-ФЗ номерлы Федераль законның 5, 6, 7 маддәләрен исәпкә алып башкарыла.

23. Кабернең тирәнлеге 2 метрдан да ким булмаска тиеш.

24. Зират территориясендәге каберлекләренә исәпкә алу (теркәү) каберлекләренә исәпкә алу кенәгәсендә вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла. (Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы).

25. Каберлекләренә исәпкә алу (теркәү) китабы ел саен төзелә һәм вәкаләтле орган тарафыннан жырләүгә теркәү номерларын өзлексез бирү ысулы белән үткәрелә.

III БҮЛЕК. ЖИРЛӨҮ УРЫННАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӨЛӨРӨ 6 ӨЛӨШ . ЗИРАТЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӨПЛӨР

26. Зиратлар, Нигезлэмөнөң II бүлегендө каралган талөплөрне исәпкө алып, санитар һәм экологик талөплөргә туры килә торган хәлдә булырга тиеш.

27. Зиратны карап тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяждарны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелә торган контракт нигезендә гамәлгә ашырыла.

7 ӨЛӨШ. КҮМҮ УРЫННАРНЫ, ҺӘЙКӨЛЛӨРНӨ, ИСТӨЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӨРНӨ, КАБЕР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӨПЛӨР

28. Жирләү участогын рәсмиләштерү жирләү кварталын һәм бөтен зиратны рәсмиләштерүнең бердәм системасына туры килергә тиеш.

29. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар билгеләнгән жир участогы чикләрендә билгеләнә. Бирелгән жир участогыннан читтә урнаштырылган Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар сүтелергә тиеш. Мактаулы һәм хәрбиләр күмелгән урыннарда Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар биекlege 1,5 метрдан артмаска тиеш.

30. Гражданныр билгеләгән Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар аларның милкә булып тора.

31. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалардагы язулар, чыннан да, үлгән кешеләр турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

32. Каберлекләрне, Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмаларны карау, чүп-чарны махсус билгеләнгән урынга (контейнер) чыгару һәм жыю өчен жирләү урыныннан җаваплы зат тарафыннан яисә килешү төзегәндә, зират территориясендә мондый хезмәтләр күрсәтүче хужалык итүче субъект көчә белән башкарыла.

33. Күмү, яшәү урыны өчен белешмәләр өчен җавапы зат булмаса, каберлекләрне, Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар өчен җаваплы зат булмаса, чүп-чарны күмү урыныннан махсус билгеләнгән урынга (контейнерга) чыгаруны вәкаләтле орган тәэмин итә.

Тайсуган
авыл жирлегә башлыгы

М.Ф.Мостафин

Өлмөт муниципаль району
Тайсуган авылы жирлеге
Территориясендө жирлөү эшлөрен
оештыру турындагы нигезлөмөгө
1 нче кушымта

КҮМҮ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӨ

« ____ » _____ 20__ ел.

№ _____

Бирелде _____
(жирлөү өчен жаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта); юридик затның тулы исеме (юридик зат өчен).

Жирлөү өчен (күмү) _____
(вафат булган кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булган очракта)
Жирлөү датасы _____

Жирлөү урыны _____
(зират исеме, адресы),

Алдым: _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), таныклык алган затның имзасы)

_____ авыл жирлеге башлыгы
МП

Корешок

Жирлөү турында таныклык « ____ » _____ 20__ ел № _____ алдым

_____ (күмөү өчен жаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булган очракта)
(юридик затның тулы исеме)

_____ (жирлөү өчен жаваплы затның яшөү урыны (юридик затның урнашу урыны)

_____ (жирлөү өчен жаваплы зат (юридик зат) контакт телефоны
Жирлөү өчен жаваплы зат вазыйфалары миңа аңлатылды һәм
аңлашылды _____
(күмү өчен жаваплы зат имзасы (мөрөжөгаты итүче вөкиле)

Корешок _____ авыл жирлеге башкарма комитетында күмелгән урыннарны исәпкө алу (теркөү) китабы составында саклана.

